

EDIČNÍ ŘADA DNEŠNÍ SVĚT

Deborah Cameronová / **Mýtus o Marsu a Venuši.**
Mluví muži a ženy opravdu různými jazyky?

Autorka rozebírá darwinovské teorie přírodního výběru i teorii, že socializace chlapců a dívek v průběhu jejich dětství je vede k používání jazyka systematicky odlišným způsobem. Ukazuje, že existující jazykové rozdíly mezi muži a ženami jsou často motivovány potřebou konstruovat určité pojetí vlastní identity a promítat je do jazyka. Svůj výklad uzavírá tím, že je nesmírně důležité začít o genderu přemýšlet mnohem komplexnějším způsobem, než jaký nabízejí a podporují převládající populární mýty a stereotypy.

Překlad Otakar Vochoč. První čtvrtletí.

James Garvey / **Etika klimatické změny.**

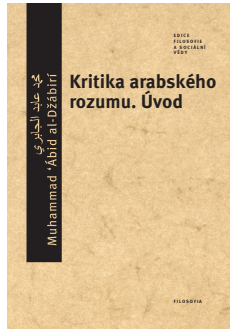
Co je a co není správné ve světě, který se otepluje

James Garvey, americký filosof žijící v Británii, ve své knize *Etika klimatické změny* dokazuje, že oteplování se svět představuje problém, který není pouze nebo především ekonomický, politický či vědecký, ale také, nebo dokonce hlavně, morální. Kniha tedy není populárním úvodem do klimatologie, nýbrž filosofickým pojednáním o celé řadě morálních otázek, jež vyvstávají v kontextu klimatické změny. Kromě jiného je však *Etika klimatické změny* i výzvou k určitému způsobu jednání v situaci globálního oteplování.

Překlad Alžběta Vargová. Čtvrté čtvrtletí.

Již vyšlo: Martha C. Nussbaumová / **Ne pro zisk.** Proč demokracie potřebuje humanitní vědy

Michael Dummett / **O přístěhovalectví a uprchlících**

Muhammad 'Abid al-Džábiri
Kritika arabského rozumu. Úvod

Kniha představuje čtenářům úvod do díla marockého autora Muhammada 'Abida al-Džábiriho (1935–2010), nejvýznamnějšího filosofa arabského světa posledních desetiletí. Jeho analýza (kritika v kantovském smyslu) poskytuje nový a systematický pohled na utváření vědění arabsko-islámského světa a zároveň nabízí radikálně nový progresivní způsob, jak interpretovat klady a zápory arabské minulosti a současnosti. Je už načase, aby evropští a američtí čtenáři vzali tuto analýzu arabského rozumu na vědomí jako jeden ze zásadních hlasů ve vnitroarabském diskurzu, tematicky kroužícím kolem dějin a politiky.

Překlad Miluš Kotišová. Druhé čtvrtletí.

Jan Rovenský a kol. / **Mezi mýty a minarety.**

Hynek Kmoníček, Miloš Mendel, Petr Pelikán a Břetislav Tureček
v rozhovorech o islámu a muslimském světě

Kniha představuje rozhovory s významnými znalci blízkovýchodních studií s cílem přiblížit odborné i široké veřejnosti vztah islámu k České republice a k Evropě. Přestože základní tematické zaměření je u všech autorů podobné, každý z textů se ubírá vlastním specifickým směrem. Kniha tak nabízí pluralitu pohledů na dané téma a otevírá inspirativní diskusi.

Třetí čtvrtletí.

Albert Kasanda / **Současná africká sociální a politická filosofie.**

Trendy, debaty a výzvy

Tato výjimečná publikace se zaměřuje na vývoj a současný stav sociální a politické filosofie v Africe, především v subsaharské Africe, v posledních desetiletích od pádu kolonialismu do současnosti. Jedná se o průkopnické dílo v dané oblasti. Paralelně vychází také v britském nakladatelství Routledge.

Překlad Miluš Kotišová. Třetí čtvrtletí.

Vlastimil Hála / **Univerzalizmus v pluralitním světě.**

K etické koncepci Ágnes Hellerové

Maďarská filosofka Ágnes Hellerová patří ke světově uznávaným představitelům tzv. budapeštské školy. Ovlivněna svým učitelem a zakladatelem této školy György Lukácsem se profilovala marxisticky, od padesátých let 20. století se však od pojetí marxismu vzdaluje. V roce 1977 odešla do emigrace. Po roce 1989 se vrátila do Maďarska, kde vystupuje proti současným autoritativním a antisemitským tendencím. Jako obdivovatelka antiky rozvíjí etickou zásadu platónské morální filosofie: raději zlo trpět než je činit jiným. Z Kantovy filosofie přejímá zákaz instrumentalizace člověka. Ve svém díle tematizuje problémy globálních konfliktů ve vztahu k lokálním souvislostem a jejich dopad na jednotlivce.

Třetí čtvrtletí.

Axel Honneth / **Právo svobody.** Nárys demokratické mravnosti

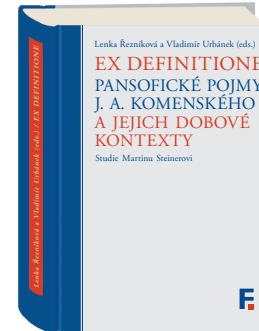
Rozsáhlá kniha je opusem magni hlavního představitele současné kritické teorie společnosti Axela Honnetha, profesora na Goethově univerzitě ve Frankfurtu nad Mohanem a na Columbia Univer-

sity v New Yorku. Prezentuje především zásadní význam teorie uznání v sociální a morální filosofii a formuluje sociální základy demokracie.

Překlad Břetislav Horyna. Čtvrté čtvrtletí.

Již vyšlo: Wei Xiaoping / **Ekonomická a politická transformace Číny.** Nové rozbor
Ondřej Štěch (ed.) / **Náboženství a sekularita.** Zápas o veřejný prostor

STUDIE A PRAMENY K DĚJINÁM MYŠLENÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Lenka Řezníková, Vladimír Urbánek (eds.) / **Ex definitione.**
Pansofické pojmy J. A. Komenského
a jejich dobové kontexty. Studie Martinu Steinerovi

Nejpozději počátkem šedesátých let 17. století dospěl Komenský ve svých pansofických snahách k myšlence sestavit výkladový slovník, který by přinášel definice všech důležitých pojmů z oblasti vědění. Rukopis, na kterém pracoval patrně v letech 1662–1665, nazval *Lexicon reale pansophicum* (*Věcný pansofický slovník*). Dosud spíše jen okrajově využitý pramen dává nahlédnout, jak závažným problémem se v kontextu raně novověkých kultur vědění znovu stal vztah věcí a slov, otázky definice pojmů a celá organizace vědění.

První čtvrtletí.

Ivan Landa, Jan Mervart a kol. / **Imaginace a forma.**

Mezi estetickým formalismem a filosofií emancipace.
Studie Josefu Zumrovi

Studie zahrnuté v tomto svazku jsou shromážděny u příležitosti jubilea Josefa Zumra. Rozpracovávají témata utvářející tradici českého emancipačního myšlení, na kterou Zumr ve svém díle navazuje a o jejíž aktualizaci se významně zasloužil. Jedná se o tradici vyrůstající z politické interpretace platónského realismu, jež byla později obohacena nejen o hegelovský moment dějinnosti, ale zároveň o marxistickou představu člověka a plného uskutečnění jeho možností.

První čtvrtletí.

Již vyšlo: Egon Bondy / **Pracovní analýza a jiné texty**

MIMOŘÁDNÁ ČÍSLA FILOSOFICKÉHO ČASOPISU

Ludmila Dostálová, Miloš Ševčík (eds.)

Studie k teorii umění Henriho Focillona. Život forem v žitém světě

Jedná se o soubor studií zamýšlejících se nad různými aspekty přínosu teorie umění Henriho Focillona. Studie si všimají inovativnosti a podnětnosti jeho názorů, hledají vztahy těchto názorů k filosofickým a estetickým koncepcím řady dalších autorů. Poprvé byly prezentovány v podobě přednášek na ko-

lokviu věnovanému Henrimu Focillonovi v květnu 2017 na Katedře filozofie Západočeské univerzity v Plzni. Sborník navazuje na již úspěšně realizovaná mimořádná čísla Filosofického časopisu věnovaná Davidsonovi, Goodmannovi, Wittgensteinovi, Russellovi a Tichému.

Čtvrté čtvrtletí.

Ondřej Sikora (ed.) / [Nietzsche o ctnosti](#)

Předkládaný svazek je věnován vrcholné fázi Nietzscheho myšlení zahrnující v prvé řadě knihu *Tak pravil Zarathustra*. Společným tématem jednotlivých studií je motiv ctnosti, který obvykle stojí ve stínu atraktivnějších témat, jako věčný návrat téhož, smrt boha či vůle k moci. Společnou snahou autorů je poukázat na centrální roli tohoto motivu a interpretovat jej v rámci *Zarathustry* a okolních textů zachycujících „poledne“ Nietzscheho myšlení. Vedle imanentně zarathustrovských studií svazek přináší stati dialogické, v nichž je motiv ctnosti zkoumán v rozhovoru s paletou dalších myslitelů.

Čtvrté čtvrtletí.

Zdeněk V. David, David R. Holeton (eds.)

[The Bohemian Reformation and Religious Practice 11](#)

Collegium Europaeum FF UK a FLÚ AV ČR připravilo již 11. svazek ediční řady The Bohemian Reformation and Religious Practice, která se zaměřuje zejména na teologický a filosofický kontext dějin české reformace. V angličtině publikované studie autorů působících nejen v České republice, ale též v USA, Rakousku nebo Maďarsku, se věnují jak osobnosti Jana Husa, tak široké problematice českého reformního hnutí ve 14. až 17. století.

Čtvrté čtvrtletí.

FONTES RERUM BOHEMICARUM

Alena M. Černá, Petr Čornej, Markéta Klosová (eds.) / [Staré letopisy české](#).

Východočeská větev a některé související texty

Druhý svazek edice rozsáhlého analistického a kronikářského souboru, označovaného od časů F. Palackého názvem *Staré letopisy české*, vychází v rámci obnovené řady *Fontes rerum Bohemicarum*. Obsahuje šest textů, které v různé míře prozrazují sepětí s východočeskými husitskými anály, jejichž původní podoba se dochovala pouze fragmentárně. Principy, jimiž se vydání řídí, vycházejí z komplexního chápání Letopisů jako jazykové, literární a historické entity.

Třetí čtvrtletí.

ARCHIV ČESKÝ

Jan Adámek

[Acta Correctoris cleri civitatis et diocesis Pragensis annis 1407–1410 comparata](#)

Činnost korektora kléru, jehož poprvé ustanovil arcibiskup Arnošt z Pardubic (1343–1364), se od jednorázových pověření přeměnila ve stálý úřad trestního soudce nad duchovenstvem. Svěbytný úřad zůstal specifickým pražským arcidiecéze. Edice zpřístupňuje jediný svazek akt z let 1407–1410, který se z jeho činnosti dochoval. Acta doplňují trojici již z větší části vydaných řad úředních knih pražského arcibiskupství (*Libri confirmationum*, *Libri erectionum*, *Acta iudiciaria*) a jsou významným pramenem pro církevní dějiny tohoto období.

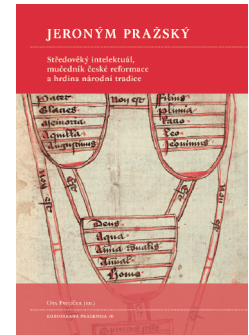
Třetí čtvrtletí.

Ota Pavlíček (ed.) / [Jeroným Pražský](#).

Středověký intelektuál, mučedník české reformace a hrdina národní tradice

Jeroným Pražský († 1416) patřil k nejvýznamnějším postavám počátků husitství. Jako mistr svobodných umění, myslitel, brilantní řečník a také diplomat svým počínáním ovlivnil kulturní a politické nasměrování pražské univerzity i českých zemí. Studie předložené v této kolektivní monografii se zabývají Jeronýmovým myšlením a jeho pozicí v různých myšlenkových tradicích. Texty zároveň mapují jeho druhý život skrze zkoumání způsobu, jakým byl vyobrazován a jak mu byla projeována úcta. Věnují se též Jeronýmově roli v dobách národního vzepětí v 19. a 20. století.

Druhé čtvrtletí.

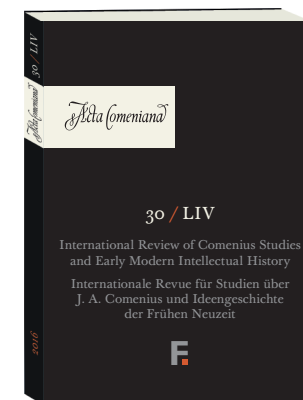

Martin Nodl (ed.) / [Colloquia mediaevalia Pragensia 18](#).

Středověká univerzitní vzdělanost

Studie českých a polských mediévistů zařazené do monografie *Středověká univerzitní vzdělanost* reprezentují moderní přístupy ke zkoumání pozdně středověkých univerzit. Autoři se v nich věnují jak osudům konkrétních univerzit (Jeronym Pražský, Jan z Hradce), tak nejruznějším způsobům univerzitní výuky (kvestie, kázání, komentáře), včetně představ o šíření vědění z jedné univerzity na druhou (Praha, Krakov, Lipsko) formou tzv. translatio studii.

První čtvrtletí.

Vladimír Urbánek, Lucie Storchová (eds.)

[Acta Comeniana 30](#)

Další, tentokrát již 30. svazek mezinárodní revue Acta Comeniana přináší šest studií pojednávajících o filosofii Mikuláše Kusánského, magii a humanismu v díle Agrippy z Nettesheimu, machiavelistické propagandě v díle Kašpara Schoppeho, jezuitských meditacích a triadické filosofii J. A. Komenského. Recenzní rubrika přinese devět recenzí.

Druhé čtvrtletí.

NUMISMATICKÉ SBORNÍKY

Jiří Militký (ed.) / **Numismatický sborník 31/2, Numismatický sborník 32/1**

Již od roku 2006 připravuje editor Jiří Militký k vydání sborník pro milovníky numismatiky. Také v letošním roce vyjdou dvě čísla numismatických sborníků, která přinesou řadu zajímavých studií o nálezech nejen z domácích, ale i sousedních evropských lokalit. Texty se vždy pokouší zařadit nález do kontextu známých skutečností a porovnat nalezené mince s již popsány příbuznými exempláři.

Čtvrté čtvrtletí.

EMANCIPACE A KRITIKA

Ondřej Lánský, Lubomír Sochor (eds.) / **Materiály k teorii elit**

Moderní teorie elit vznikla v přímé polemice s marxistickou teorií tříd a obecně také s teorií sociální stratifikace. Kniha reprezentuje výbor klíčových textů této myšlenkové tradice od konce 19. století do začátku 70. let 20. století. Kromě textů autorů, které je možné považovat za zastánce či představitele teorie elit, editoři začlenili do sborníku také některé pokusy o kritiku teorie z daného období. Kniha si klade za cíl zacelit „prázdný“ prostor v oblasti politické sociologie či politického myšlení u nás.

Čtvrté čtvrtletí.

PUBLIKACE MIMO EDIČNÍ ŘADY

Jan Svoboda, Aleš Prázný (eds.) / **Česká otázka a dnešní doba**

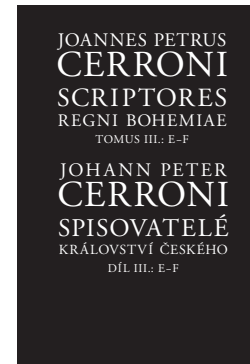
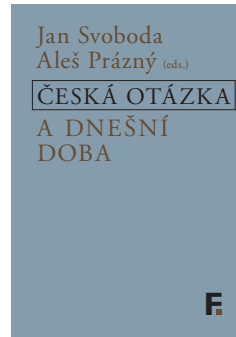
Kniha neznamena pouze historizující návrat do doby před 120 lety. Otázka po smyslu české existence se v naší radikálně proměněné, a přece (v mnoha zásadních kvalitativních ohledech) podobné současnosti zdá zneklidňující: Představuje dnes ještě aktuální téma? Masaryk chápe českou humanitu jako stálou konfrontaci mezi tím, jak žijeme, a ideálem, jemuž se naše skutečnost vzpírá. Příspěvky v publikaci zahrnují rozmanité obory, jejichž autoři se zamýšlejí nad povahou české otázky v současnosti a v dějinách.

První čtvrtletí.

Jakub Trnka / **Kant a Husserl o zkušenosti**

Kniha se zaměřuje na teorii zkušenosti u Immanuela Kanta a Edmunda Husserla, dvou velkých postav novověké západní filosofie. Ačkoli jde o dva klasické myslitele, kteří svou vlastní filosofickou pozici označovali shodně jako „transcendentální idealismus“, bylo pokusů o jejich systematické srovnání v dosavadní literatuře učiněno zatím jen minimum. Kniha je proto významným příspěvkem nejen k této dosud málo zpracované problematice, ale také k tématu transcendentálního ve filosofii obecně.

První čtvrtletí.

Johann Peter Cerroni
Spisovatelé království českého.

Díl III.: E–F, Díl II.: C–D

Slovníkem spisovatelů království českého Scriptores Regni Bohemiae, jehož autorem byl moravský zemský úředník, historik a sběratel Johann Peter Cerroni (1753–1826), vrcholil několik desítek let trvající snahy řady učenců druhé poloviny 18. století postihnout dějiny vzdělanosti českého státu. Cerroni do slovníku zařadil všechny jemu známé vzdělance Českého království. Na zpracování hesel se podílejí latinisté, germanisté, bohemisté a hebraista, kteří edici opatřili textově-kritickým aparátem, výkladovými poznámkami a přeložili latinské biogramy učenců do češtiny.

Díl III.: první čtvrtletí, díl II.: třetí čtvrtletí.

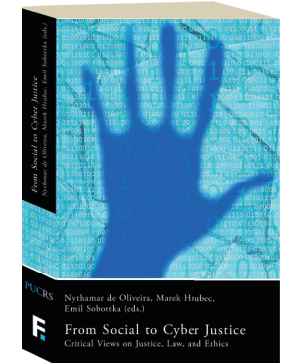
Nythamar de Oliveira, Marek Hrubec,
Emil Sobottka (eds.)

From Social to Cyber Justice.

Critical Views on Justice, Law, and Ethics

Kniha se zaměřuje na vzájemné přesahy mezi spravedlností, právem a etikou v současné době. Analýzy navazují nejen na evropské a severoamerické autory, ale přinášejí hlavně rozbor z málo známé latinskoamerické perspektivy. Kniha oslovuje čtenáře, kteří mají zájem o současné otázky v oblasti morální, právní a politické filosofie, právní teorie a sociologie práva.

Druhé čtvrtletí.

Martin Stokhof / **Význam, sémantika, Wittgenstein**

Nizozemský filosof Martin Stokhof (* 1950) se ve svých novějších pracích věnuje filosofii jazyka, významu a problémům jejich vědeckého pojednávání. Byl jednou z určujících postav formální sémantiky, v souvislosti se svým wittgensteinovským bádáním zaujal k projektu výrazně kritický postoj. V první stati se Stokhof zabývá charakterem a předpoklady formálně-sémantického projektu. V druhé představuje raného Ludwiga Wittgensteina jako zřejmého, byť zároveň zcela opomíjeného předchůdce formální sémantiky. Konečně třetí studie formální sémantiku ohledává z hlediska jejího kontrastu s pozdějším Wittgensteinovým myšlením o jazyce.

Překlad Radek Ocelák, Adéla Špinová. Druhé čtvrtletí.

Petr Kužel a kol. / **Myšlení a tvorba Egona Bondyho**

Předkládaný rukopis je první kolektivní monografií, která v systematické podobě reflektuje teoretické dílo Egona Bondyho. Klade si za cíl analyticky postihnout všechny významné části Bondyho teoretického díla. Tomu odpovídá jak struktura práce, tak struktura kolektivu domácích i zahraničních autorů, který zahrnuje filosofy, orientalisty, politology, historiky či bohemisty.

Třetí čtvrtletí.

Josef Kuře / **Prospektivní bioetika.**

Studie ke konceptu etiky biomedicínských technologií

Studie analyzuje hlavní proudy současné bioetiky s ohledem na časovost a budoucnost. Hodnotí, jak bioetika odpovídá na výzvy biomedicíny. Zkoumá potenciál, který mají přístupy bioetiky pro etiku

primárně zaměřenou na budoucnost. Na základě provedené analýzy pak navrhuje koncept perspektivní bioetiky, tedy do budoucnosti zaměřené etické reflexe biomedicíny a biotechnologií.

Třetí čtvrtletí.

Marek Feigl / **Sartrův ateismus**

Jean-Paul Sartre (1905–1980) bývá definován jako představitel ateistického existencialismu. Předložená práce se zabývá zejména čtyřmi filosofickými texty, v nichž se autor pokouší postihnout filosofickou relevanci ateismu, jeho vývoj od fenomenologických souvislostí *Bytí a nicoty* (1943) přes kladení problému do roviny praxeologie a etiky v přednášce *Existencialismus je humanismus* (1945) a Sartrův záměr inspirovat zdůvodnění ateismu interpretací Descartových filosofických koncepcí (*Karteziánská svoboda*, 1946).

Třetí čtvrtletí.

Eliška Poláčková, Jakub Čechvala a kol. / **„Vymyšlená Ithaka“.**

Recepce antické mytologie v české kultuře

Tématem knihy je recepce antické mytologie v českém prostředí od středověku až po 20. století. Autoři jednotlivých kapitol na příkladech z historiografické, krásné či překladové literatury, výtvarného umění, divadla nebo školství ukazují, že antické mýty v české kultuře po staletí fungují jako bezpečná projekční plocha, na kterou je možné promítat zcela aktuální významy. Řecko-římská mytologie je v knize představena jako veřejně sdílený archiv, jehož materiál je k dispozici pro další použití, přepisování a reinterpretaci.

Třetí čtvrtletí.

Petr Sommer, Robert Novotný (eds.) / **Centrum mediévistických studií 2008–2018**

Výroční publikace Centra mediévistických studií shrnuje působení tohoto interdisciplinárního pracoviště v posledním desetiletí a navazuje tak na brožuru *Centrum mediévistických studií. Badatelství, doktorandská výchova, mezinárodní spolupráce 1998–2008*. Přináší evidenci a podrobný popis projektů, vydaných publikací, konferencí, akcí pro doktorandy a veškerých významnějších aktivit CMS. Publikace je opatřena i bibliografiemi pracovníků a bohatou obrazovou dokumentací.

Čtvrté čtvrtletí.

Jan Černý / **Jevení a spása.**

Subjektivita v materiální fenomenologii Michela Henryho

Rukopis představuje fenomenologickou filosofii Michela Henryho (1922–2002), přičemž důraz je kladen na jeho poslední tři knihy, které konstruují paralelu mezi Henryho „materiální fenomenologií“ a duchem křesťanských, především novozákonních textů. Zkoumá jak obecné pojetí subjektivity v materiální fenomenologii, tak konkrétní pojetí božského a lidského subjektu v křesťanské Henryho triologii. Jde o první českou monografii věnovanou dílu tohoto francouzského myslitele.

Čtvrté čtvrtletí.

Nakladatelství Filosofia
Filosofického ústavu AV ČR, v. v. i.
Jilská 1, 110 00 Praha 1

filosofia@flu.cas.cz
filosofia.flu.cas.cz
facebook.com/nakladatelstviifilosofia

Přejeme příjemnou četbu!